

قطعی نیست؟

جوانمردی: گفته است قوه قضاییه می‌تواند گزارش سازمان را به عنوان گزارش تلقی نماید که اتفاقاً خیلی از شعبه‌ها این کار را می‌کنند و اعتماد دارند، یعنی از آن بابتش مشکلی نداریم. حرف من این است که در کل چون ما الان نظام حقوقی سنتی رشد پیدا کردیم، لذا قطعاً باید قاضی تخصصی و اختصاصی باشد و این جرائم با اقرار و بیینه و... قابل اثبات نیست. شما باید به گونه‌ای دیگر این جرائم را دنبال کشف و اثباتش باشید، حالا سر این هم بحث مفصل است.

دسترسی‌های محدود سازمان بورس به حساب معامله‌کنندگان جهت رسیدگی به تخلفات احتمالی

یک مشکل دیگر در این حوزه اینکه، درست است که سامانه معاملات را داریم اما دسترسی‌های ما به حساب سهام‌داران محدود است. برای مثال یک نفر، در حال اداره کدهای معاملاتی زیادی است و در حال انجام تخلف با آن کدهای معاملاتی است. جرم دارد به نام تعداد زیادی می‌خورد که اصلاً این‌ها خودشان اطلاعی دقیقی از جزئیات امور ندارند. مثلاً یکی از آن‌ها پیرزن است، یکی پیرمرد است، یکی از آن‌ها بچه دبیرستانی است، مثلاً شما اداره‌کننده آن کدها هستید، کدهای سهام‌داری آن‌ها دست شماست. شما پشت پرده هستید، خب ما این را نمی‌توانیم کشف کنیم، مگر اینکه حساب بانکی داشته باشیم که بینیم پول از کجا تأمین شده، یا دسترسی به وکالت‌نامه‌اش را داشته باشیم ولی این دسترسی نداریم، برای همین اثبات جرم سخت می‌شود. من می‌بینم مثلاً یک بچه دبیرستانی دارد دست‌کاری می‌کند، آن طرف مثلاً پیرزن ۸۰ ساله دارد دست‌کاری می‌کند، بعد می‌گویید خب این‌ها که توانایی چنین عملی را ندارند بخواهند این کار را انجام دهند. چه کسی واقعاً دارد جرم انجام می‌دهد، اثباتش سخت می‌شود. لذا دسترسی‌های ما هم محدود است، همین باعث این می‌شود که ما نتوانیم درست جرائم را اثبات کنیم.

پاستور: الان چه کسی متولی اصلاح رویه مذکور است؟

جوانمردی: بانک مرکزی است. حساب‌ها دست بانک مرکزی است.

یعنی مخاطب این سخنانتان بانک مرکزی است؟

جوانمردی: نه مخاطب سخنانمان که تنها بانک مرکزی نیست بلکه من دارم در کل مشکلاتمان را الان می‌گویم.

یعنی منظورم این است که اگر بخواهیم برای حل این مشکل راه حل بدهیم باید چه اتفاقی بیفتد؟

جوانمردی: راه‌حلش این است که بر اساس یک قانونی، دسترسی به حساب‌های بانکی و وکالت‌نامه‌های بورسی در اختیار سازمان قرار بگیرد.

الان این رویه هست اما بسیار زمان‌بر و طولانی است. طوری است که در ابتدا ما در راستای ماده ۱۹ قانون بازار باید به دادستانی نامه بزنیم، سپس دادستان به بانک مرکزی اعلام کند که این اطلاعات در اختیار سازمان قرار دهد و سپس بانک مرکزی به بانک مربوطه که حساب فرد در آن است نامه بزند و سپس آن بانک به شعبه مربوطه که فرد در آن حساب بانکی دارد نامه بزند تا اطلاعات در اختیار سازمان قرار گیرد. این روند مشکل‌زا است، یعنی در عمل ما تا به

۹۹ یک مشکل دیگر در این حوزه اینکه، درست است که سامانه معاملات را داریم اما دسترسی‌های ما به حساب سهام‌داران محدود است. برای مثال یک نفر، در حال اداره کدهای معاملاتی زیادی است و در حال انجام تخلف با آن کدهای معاملاتی است. جرم دارد به نام تعداد زیادی می‌خورد که اصلاً این‌ها خودشان اطلاعی دقیقی از جزئیات امور ندارند. **۶۶**

حال اینطور نتوانستیم در پرونده‌هایمان به نتیجه برسیم، این هم مشکلات ماست.

این دیگر خیلی طولانی شد؛ برو دادستانی، برو بانک مرکزی، برو بانک‌ها، بانک‌ها بروند مثلاً کدام شعب...!

جوانمردی: باز اگر جواب دهند، ندهند، یک حساب داشته باشد، نداشته باشد حالا این‌ها مشکلات اجرایی است که شما اگر وارد شوید. ما الان این‌ها را با گوشت و پوست و استخوانمان داریم درک می‌کنیم.

سیری که من می‌بینم به نظرم یک ماه طول می‌کشد، یا بیشتر...

جوانمردی: یکی، دو، سه سال طول می‌کشد! تا شما بخواهید مثلاً جرم دو سه سال پیش را گزارش کنید اصلاً دیگر بازدارندگی لازم را نخواهد داشت.

در نهایت اینکه لایحه اصلاح قانون بازار جدید الان دست مجلس است، به هر حال مجمع تشخیص می‌تواند کمک کند که این را تسریع کند، قانونی که مثلاً دو سال پیش نوشته شده الان بیاید به جریان بیفتد، واقعاً مراحل تصویبش را طی کند.

جناب آقای دکتر، نظرتان در باب تأسیس رشته حقوق بورس چیست؟

جوانمردی: قطعاً نیاز است، این مباحث که به هر حال از لحاظ علمی خیلی جای کار دارد، اصلاً کسی را نداریم در باب حقوق بورس قلم بزند یا اگر داریم خیلی اهل قلم نیستند.

ضرورت قانون‌نویسی بر اساس مشکلات واقعی

اگر شما از بیرون و بدون در نظر گرفتن مشکلات بخواهید برای بازار سرمایه و بورس قانون‌گذاری کنید، فایده چندانی نخواهد داشت و مشکلی را حل نخواهد کرد. چون اگر شما استاد دانشگاه، اقتصاددان، وکیل هم باشید ولی در بورس کار نکنید و دغدغه‌های متولیان بورس را درک نکنید، متوجه نشوید که باید چه قانونی بنویسید، با قانون‌گذاری کمکی به اصلاح این روندها نمی‌شود (البته این را به نظر قانون‌نویس‌های ما به نتیجه رسیدند).